

MIĘDZYZAKŁADOWA ORGANIZACJA ZWIĄZKOWA
NIEZALEŻNEGO SAMORZĄDNEGO ZWIĄZKU ZAWODOWEGO
Solidarność PRACOWNIKÓW
SĄDOWNICTWA
Nr ewidencyjny: 01447 40-040 Katowice, ul. Lompy 14
NIP: 954-248-24-48 REGON: 278233059
ADRES DO KORESPONDENCJI:
40-286 KATOWICE, UL. FLORIANA 7

STANOWISKO
KOMISJI MIĘDZYZAKŁADOWEJ
MOZ NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” PRACOWNIKÓW SĄDOWNICTWA
z dnia 30 października 2018 r.
w sprawie uczestniczenia kuratorów sądowych w działalności związkowej
i prawa do reprezentowania zbiorowych interesów wszystkich pracowników

W związku z uchwałą Nr 1/II/V/2018 Krajowej Rady Kuratorów z dnia 28 września 2018 roku w sprawie sprzeciwu wobec sposobu przedstawienia przez kuratorów sądowych zrzeszonych w MOZ NSZZ „Solidarność” Pracowników Sądownictwa wizerunku Kuratorskiej Służby Sądowej w Polsce, Komisja Międzyzakładowa Międzyzakładowej Organizacji Związkowej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność” Pracowników Sądownictwa, jako organizacja związku zawodowego działającego na podstawie ustawy o związkach zawodowych, który reprezentuje interesy zawodowe i społeczne ludzi pracy, działając na podstawie art. 4 i art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. o związkach zawodowych (Dz.U.2015.1881 t.j.) i §60 ust. 1 pkt 2 Statutu NSZZ „Solidarność”, przedstawia następujące stanowisko w sprawie uczestniczenia kuratorów sądowych w działalności związkowej i prawa do reprezentowania przez związki zawodowe zbiorowych interesów wszystkich pracowników.

Związek zawodowy w swojej działalności statutowej jest niezależny od pracodawców, administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz od innych organizacji, w tym także organizacji samorządów zawodowych. Prawo tworzenia i wstępowania do związków zawodowych mają pracownicy bez względu na podstawę stosunku pracy. Prawo to jest zagwarantowane w umowach międzynarodowych, *Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej* i ustawie o związkach zawodowych. *Konstytucja* w art. 59 zapewnia wolność zrzeszania się w związkach zawodowych, a zakres wolności zrzeszania się w związkach zawodowych i organizacjach pracodawców oraz innych wolności związkowych może podlegać tylko takim ograniczeniom ustawowym, jakie są dopuszczalne przez wiążące Rzeczpospolitą Polską umowy międzynarodowe.

W odniesieniu do samorządu zawodowego kuratorów należy zauważyć, iż jego podstawową funkcję określa *Konstytucja* w art. 17, który statuuje, iż samorzady zawodowe, reprezentujące osoby wykonujące zawody zaufania publicznego i sprawujące pieczę nad należytym wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Ponadto, samorzady te nie mogą naruszać wolności wykonywania zawodu ani ograniczać wolności podejmowania działalności gospodarczej. Zgodnie z art. 46 ustawy o kuratorach, do zadań Krajowej Rady Kuratorów będącej organem samorządu kuratorskiego należy:

- 1) uchwalanie kodeksu etyki kuratora sądowego;
- 2) podejmowanie działań umożliwiających kuratorom zawodowym podnoszenie kwalifikacji zawodowych i poziomu wykonywanej przez nich pracy;
- 3) opiniowanie aktów prawnych dotyczących kuratorów sądowych oraz występowanie z inicjatywą opracowania aktów prawnych dotyczących kuratorów sądowych i kurateli sądowej;
- 4) występowanie do Ministra Sprawiedliwości lub innych organów państwowych z wnioskami dotyczącymi warunków pracy i płacy grupy zawodowej kuratorów sądowych;
- 5) inicjowanie badań naukowych nad funkcjonowaniem kurateli sądowej;

- 6) dokonywanie okresowej oceny sądowej kadry kuratorskiej i liczby wykonywanych nadzorów i dozorów oraz przedstawianie wniosków w tym zakresie Ministrowi Sprawiedliwości;
- 7) coroczna ocena działalności prezydium Krajowej Rady Kuratorów;
- 8) uchwalenie regulaminu pracy Krajowej Rady Kuratorów;
- 9) współpraca z organizacjami kuratorów sądowych innych krajów.

Kolejnym dokumentem regulującym zasady działalności kuratora sądowego jest Uchwała Krajowej Rady Kuratorów z dnia 6 maja 2004 r. – *Kodeks etyki kuratora sądowego*. Zgodnie z art. 12 tej uchwały kurator sądowy w obecności podopiecznych lub osób postronnych nie powinien wypowiadać niekorzystnych opinii o współpracownikach.

Analizując powyższe przepisy, należy stwierdzić, iż kuratorzy zrzeszeni w organizacji związkowej reprezentują interesy zawodowe i socjalne ludzi pracy, bez względu na podstawę zatrudnienia czy zajmowane stanowisko. W odniesieniu do art. 46 pkt 4) ustawy o kuratorach, wypowiedzi oraz działania dotyczące warunków pracy i płacy dokonywane przez osoby będące przedstawicielami związków zawodowych nie wchodzą w zakres działania Krajowej Rady Kuratorów. Przedstawiane przez związek zawodowy postulaty opierają się na ustawie o związkach zawodowych i stanowią wykonywanie uprawnień i obowiązków organizacji związkowej. Przedstawianie sytuacji prawno-pracowniczej przez kuratorów Podsekretarzowi Stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości i innym reprezentantom kierownictwa resortu, wydaje się w sposób oczywisty uzasadnione. Nie można bowiem uznać przedstawicieli Ministerstwa Sprawiedliwości, które zgodnie z ustawą o kuratorach sądowych, jest organem nadrzędnym posiadającym uprawnienia do kreowania struktury organizacyjnej Kuratorskiej Służby Sądowej, za osoby postronne, o których mowa w *Kodeksie etyki kuratora sądowego*. Wreszcie należy stwierdzić, że kuratorzy jako osoby pracujące, mają pełne prawo koalicji związkowej i mogą korzystać z uprawnień wynikających z ustawy o związkach zawodowych, która daje bezpośrednie prawo do reprezentowania zbiorowych interesów, wyposażając związki w określone kompetencje i narzędzia, których samorząd kuratorów jest pozbawiony. Nawiązując do konstytucyjnej gwarancji wolności do zrzeszania się w związkach zawodowych, należy podkreślić, iż w obrocie prawnym nie funkcjonuje ustawowy zakaz przynależności do związków zawodowych takiej grupy zawodowej jak kuratorzy sądowi.

Przypominamy, że zgodnie z obowiązującymi przepisami nikt nie może ponosić ujemnych następstw z powodu przynależności do związku zawodowego albo wykonywania funkcji związkowej. Czyny polegające na utrudnianiu wykonywania działalności związkowej prowadzonej zgodnie z przepisami ustawy oraz dyskryminowaniu pracownika z powodu przynależności do związku zawodowego lub wykonywania funkcji związkowej są w polskim systemie prawnym penalizowane. Wyrażamy zdecydowany sprzeciw w zakresie wykorzystywania instytucji postępowań wyjaśniających i dyscyplinarnych do szykanowania działaczy związkowych.

Jednocześnie Międzyzakładowa Organizacja Związkowa NSZZ „Solidarność” Pracowników Sądownictwa chciałaby wyrazić głębokie zaniepokojenie brakiem inicjatywy ze strony Krajowej Rady Kuratorów do współpracy ze związkami zawodowymi w celu poprawy warunków pracy i płacy kuratorów sądowych. Niepokoi nas także bagatelizowanie sygnałów dotyczących możliwych nieprawidłowości w środowisku zawodowym, w kontekście dbania przez Krajową Radę Kuratorów o wysokie standardy merytoryczne i etyczne. Niniejszym, zapewniamy otwartość i zapraszamy do współpracy w celu zapewnienia realizacji przez kuratorów sądowych ich ustawowych obowiązków przy jednoczesnym działaniu w ochronie ich interesów i praw pracowniczych.